

ФАРМАЦЕВТИКА АКАДЕМИЯСЫ

“ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ”
КАФЕДРАСЫ

№2. ТАҚЫРЫБЫ: ЕРКІН НАРЫҚ
ОҢТАЙЛЫЛЫҚ. АЯҚТАЛМАҒАН НАРЫҒЫ.
ЕРКІН НАРЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ
ЖАҒДАЙЛАРЫНА ЖҰМЫС ІСТЕУІ

- Нарықтың қалыптасуы айырбас пен қоғамдық еңбек бөлінісінің дамуымен байланысты.
- Нарық қатынастарының дамуын мынадай негізгі кезеңдерге бөлуге болады: нарық әлемінің пайда болуы; натуралдық айырбас кезеңі нарығы; тауар болмысы кезеңінің нарығы; тауар емес балама кезеңінің нарығы;

Нарық мынадай маңызды қызметтер атқарады:

- Тауар өндірісінің өзін-өзі реттеу қызметі. Бұл мына жағдай арқылы.
- Ынталандыру қызметі. Баға төмендегенде, өндірушілер өндіруді азайтады, осымен қатар, Өндірілген өнім мен еңбек шығындарының қоғамдық маңыздылығын айқындау қызметі. Реттеу қызметі.
- Нарық арқылы экономикадағы, өндірістегі және айырбастағы шаруашылық өмірді демократияландыру, өзін-өзі басқару принциптерін жүзеге асыру қызметі. Мемлекеттің макроэкономикалық процеске катысуы осы процестің бөлінбейтін элементіне айналды.

Нарықтық экономика төмендегілерден көрінетін белгілі бір басымдылықтарға ие:

- Ресурстарды тиімді бөлу мен пайдалануға көмектеседі;
- Өндірістің өзгеруші жағдайларына икемді жауап береді;
- Тұтынушылармен қатар өндірушілердің таңдауы мен әрекет ету бостандығын қамтамасыз етеді;
- FTR жетістіктерін өндірісті ұйымдастыру мен басқарудың жаңа технологияларын, әдістерін енгізу үшін жағдай жасауға көмектеседі;
- Өндірушілерді адамдар қажеттіліктерін қанағаттандыруға және тауарлар мен қызмет көрсетулер сапасын арттыруға бағытталады.

Нарықтық экономикаға мынадай белгілі бір кемшіліктер тән:

- Табыс алуға кепілдік бермейді;
- Толық жұмыс бастылыққа кепілдік берілмейді;
- Қалпына келтірілмейтін ресурстарды сақтауға көмектеспейді;
- Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі шараларды ендіруді әлсіз ынталандырады;
- Ұжымдық пайдаланылған тауарлар мен қызмет көрсетулерді өндіреді.

- Тәуелсіз нарықта экономиканы құрудың басты жолы – нарықтың негізгі құрылымдары мен түрлерін қалыптастыру.
- Нарықтың жайлы функциялары оны тиімді жүйеге айналдырады. Бұл нарықтық қатынастардың жеткілікті болуын және барлығында қоғамның жайлы дамуын қамтамасыз етуді білдіреді. Нарықтық шаруашылықта өзінің кемшіліктері де бар.

- Біріншіден, нарықтық жүйені атқару экономикалық реттеушілердің іс- әрекетіне байланысты. Осы жағдай экономикалық тұрақсыздықты жеңеді. Бірқалыптылықты қамтамасыз ету кризистерінен басқа да жағдайларымен де жүзеге асып отырады.
- Екіншіден, нарықтық ортаның бақылаусыздық негізінде бәсекенің
- еркіндігін шектейтін монополизацияланған құрылымдар пайда болады.

- Үшіншіден, нарықтық қызмет етуші механизм экономиканы көптеген
- қоғамдық қажеттіліктермен қамтамасыз ете отырып, бизнеспен байланысты емес қоғамның жетіспеушіліктерін қамтамасыз ету мақсатында ішкі қорлы құрылымды қажет етпейді. Ең алдымен, осы әлеуметтік Бұл экономикалық трансферттерді (зейнетақы, степендия, төлемақы) денсаулық сақтауды қолдауды, білім-ғылымды, мәдениетті, спортты және т.б. құру болып табылады.
- Төртіншіден, нарық жұмысқа жарамды халықты кепілденген еңбектік
- төлемақымен немесе тұрақты түрде жұмыспен қамтамасыз ете алмайды.

Назарларыңызға
рахмет!